

de Kinderombudsman.

wij laten van je horen

U bent
nu hier

Gespreksnotitie ten behoeve van het rondetafelgesprek d.d. 10 oktober 2016 over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Auteur: Margrite Kalverboer, Kinderombudsman

De Kinderombudsman heeft de wettelijke taak te bevorderen dat de rechten van kinderen worden nageleefd. De basis voor mijn werk is het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. U heeft mij gevraagd het standpunt van de Kinderombudsman over het advies Aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis voorafgaand aan het rondetafelgesprek d.d. 10 oktober 2016 aan u kenbaar te maken. Door middel van deze notitie voldoe ik aan dit verzoek.

Artikel 19 IVRK bevat een positieve verplichting voor Staten om kinderen te beschermen tegen kindermishandeling en verwaarlozing. Volgens lid 2 van dit artikel dienen er procedures te zijn ter voorkoming van geweld, en voor opsporing, melding, verwijzing, onderzoek, behandeling en follow-up. Op grond van artikel 39 IVRK heeft ieder kind dat slachtoffer is geworden, recht op een passende behandeling gericht op herstel. Het belang van het kind dient voorop te staan (artikel 3 IVRK). Het VN-Kinderrechtencomité gaat in General Comment no. 13 (2011) dieper in op het recht op bescherming tegen geweld en wat deze verplichting voor Staten betekent.

Ik wil vooropstellen dat het uitgangspunt moet zijn dat geweld tegen kinderen nooit gerechtvaardigd is en voorkomen kán worden: "No violence against children is justifiable; all violence against children is preventable".¹ Maar inzet op preventie ontslaat Staten niet van de verplichting om op een effectieve manier te reageren als er toch geweld plaatsvindt.

Reactie op advies

Zoals de Kinderombudsman en Augeo in de brief d.d. 13 november 2015 al aangaven; Veilig Thuis organisaties zijn noch op papier noch in de praktijk ingericht als radar. Het advies van de heer Sprokkereef zie ik als een grote stap voorwaarts om deze radarfunctie wel tot stand te brengen. Er staan veel waardevolle aanbevelingen in het advies, die ik omarm. In het onderstaande zal ik hier nader op ingaan.

Aanbeveling 1: Verplichting ernstige signalen te melden

Met de heer Sprokkereef ben ik van mening dat signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling vanaf een bepaalde mate van ernst en vanaf een bepaalde intensiteit gedeeld moeten worden met Veilig Thuis en door Veilig Thuis worden vastgelegd. Alleen zo kan Veilig Thuis de radarfunctie invullen. Voor de onderbouwing verwijs ik korthedshalve naar het advies van de heer Sprokkereef.

datum

ons nummer

uw brief

uw kenmerk

contactpersoon

doorkiesnummer

postadres

Postbus 93122

2509 AC Den Haag

bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151

2594 AG Den Haag

telefoon + fax

T (070) 850 69 90

F (070) 360 75 72

www

info@dekinderombudsman.nl

www.dekinderombudsman.nl

de Kinderombudsman

is onderdeel van Bureau

Nationale ombudsman

¹ Report of the independent expert for the United Nations study on violence against children.

Aanbeveling 2: Definiëren veldnorm

Het advies is erop gericht tot vastlegging van casussen te komen, waarvan professionals zelf oordelen dat dit, uit oogpunt van (toekomstige) veiligheid, noodzakelijk is en tot de professionele verantwoordelijkheid mag worden gerekend. Het gaat om complexe problematiek waarvan wel ergens een overzicht van nodig is, zodat een compleet beeld ontstaat. De uitwerking van de ernst wordt aan de beroepsgroepen zelf overgelaten. Hoewel ik mij kan vinden in het uitgangspunt de professionals zelf de ruimte te geven invulling te geven aan de veldnorm, ben ik van mening dat hiervoor wel een minimumnorm zou moeten worden gesteld, waarbij, multidisciplinair, gekeken moet worden naar de normen voor de verschillende vormen van mishandeling en verwaarlozing. Dit om te voorkomen dat er verschillen ontstaan die niet te rechtvaardigen zijn en de praktijk compliceren in plaats van eenvoudiger maakt.

datum

ons nummer

uw brief

uw kenmerk

Aanbeveling 3: Adviesfunctie Veilig Thuis

Ik steun de aanbeveling de adviesfunctie van Veilig Thuis te versterken, door het mogelijk te maken na te gaan of meerdere signalen bekend zijn over het kind of het gezin in kwestie. Hierbij is het wel van belang dat het duidelijk moet zijn welke signalen wanneer en door wie gedeeld mogen/moeten worden en met welk doel en onder welke voorwaarden. Dit hele proces moet zorgvuldig zijn en hierop moet ook toezicht worden gehouden.

Aanbeveling 5: Radarfunctie bij Veilig Thuis

In mijn visie ligt het voor de hand en is het ook noodzakelijk de radarfunctie te beleggen bij Veilig Thuis. In het advies van de heer Sprokkereef staan twee randvoorwaarden; de Veilig Thuis-organisaties moeten inzicht hebben in elkaars informatiesystemen en Veilig Thuis moet eenvoudig kunnen beschikken over informatie verstrekt door relevante partners.

In mijn visie is er nog veel meer nodig om Veilig Thuis daadwerkelijk als een radar te kunnen laten fungeren. Zo dient er voldoende deskundigheid, menskracht en middelen te zijn bij Veilig Thuis, waaronder ook 24-uurs beschikbaarheid en bereikbaarheid. Het moet volkomen duidelijk zijn dat het gebrek aan financiële middelen geen reden kan zijn geen of onvoldoende maatregelen te nemen ter bescherming van het kind². Daarnaast dient er een langtermijnvisie te zijn waarin landelijk de kaders, kwaliteitsnormen en lange-termijnfinanciering voor de Veilig Thuis-organisaties zijn vastgelegd, zodat niet alles regionaal 'bevochten' en 'uitgelegd' hoeft te worden.³ Het spreekt voor zich dat alle veilig Thuis-organisaties moeten werken volgen de richtlijnen die door het VN-Kinderrechtencomité zijn gesteld.

Aanvullende opmerkingen Kinderombudsman

Training professionals

Om kinderen op de radar te krijgen van Veilig Thuis is het essentieel dat alle professionals signalen van alle vormen van kindermishandeling en verwaarlozing kunnen

² General Comment nr. 13, par. 73 e.v.

³ Defence for Children, Werkwijze Veilig Thuis: een quickscan

herkennen en dat zij weten hoe te handelen.⁴ Hiervoor zijn scholing en training noodzakelijk.

Zorg gericht op herstel en monitoring

Zoals ook hiervoor aangegeven heeft ieder kind dat slachtoffer is geworden recht op een passende behandeling gericht op herstel.⁵ En hier schort het aan. Lang niet alle kinderen die slachtoffer zijn of getuige zijn geweest van huiselijk geweld krijgen passende hulp, terwijl ze hier wel recht op hebben en nodig hebben om zich weer op een positieve manier verder kunnen ontwikkelen. Het maakt niet uit hoe we dit regelen, maar dat we het regelen. Of dit hulp is die door de professional zelf verleend wordt of door middel van interventie van Veilig Thuis maakt in principe niet zoveel uit. Om het belang van het kind vast te stellen en te wegen, en te bepalen welke interventies nodig zijn om de veiligheid en de ontwikkeling van het kind te borgen, is een multidisciplinair assessment nodig.⁶ Daarnaast dienen ook de monitoring van de veiligheid van het kind en de monitoring van de effectiviteit van de ingezette hulp, goed geborgd te zijn.⁷ Dit moet periodiek geëvalueerd worden.⁸

Positie van het kind

Rest nog aandacht te vragen voor de positie van het kind gedurende het hele proces, van signalering tot en met monitoring. Het VN-Kinderrechtencomité wijst in onder meer General Comment nr. 12, 13 en 14 op de verplichting kinderen tijdens het hele beschermingsproces, als een verplichte stap te betrekken.⁹ Je kan alleen maar belangen van kinderen vaststellen, als je ze ook gehoord hebt, in alle fasen van het proces. We moeten niet alleen over kinderen praten, maar vooral met.

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
de Kinderombudsvrouw

datum

ons nummer

uw brief

uw kenmerk

⁴ General Comment nr. 13, par. 48 en 49

⁵ General Comment nr. 13, par 52

⁶ General Comment nr. 14 en General Comment nr. 13, par 50

⁷ General Comment nr. 13, par 53

⁸ Artikel 39, 25, 6 lid 2, 29 en 9 lid 3 IVRK; General Comment nr. 13, par 53

⁹ General Comment nr. 13, par. 63